

Sygn. akt I ACz 115/15

POSTANOWIENIE

Dnia 13 marca 2015 roku

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

<i>Przewodniczący:</i>	<i>SSA Marek Klimeczak</i>
------------------------	----------------------------

po rozpoznaniu w dniu 13 marca 2015 roku

na posiedzeniu niejawnym sprawy

z powództwa **A. W. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...)**R.

przeciwko **Przedsiębiorstwu (...) Sp. z o.o. w P.**

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Rzeszowie

z dnia 15 stycznia 2015 r., sygn. akt VI GC 333/13

p o s t a n a w i a:

o d d a l i ć zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Rzeszowie oddalił wniosek pozwanego o zwolnienie go od kosztów sądowych na podstawie art. 103 u.k.s.c.

W uzasadnieniu Sąd podał, iż brak jest podstaw do zwolnienia pozwanego od obowiązku uiszczenia na tym etapie postępowania opłaty sądowej od apelacji, gdyż nie wykazał, stosownie do treści art. 103 u.k.s.c., braku dostatecznych środków na uiszczenie niniejszej opłaty sądowej, uzasadniając swój wniosek w sposób bardzo ogólny i lakoniczny.

W ocenie Sądu, nie udokumentowanie wniosku o zwolnienie przez osobę prawną, nie uzasadnia zastosowania w takim przypadku art. 130 k.p.c., albowiem nie jest to brak formalny podlegający uzupełnieniu w trybie cyt. przepisu. Kierując się niniejszym, Sąd oddalił wniosek pozwanego.

Na powyższe postanowienie pozwany złożył zażalenie, w którym domagał się zmiany zaskarżonego postanowienia i zwolnienia go od opłaty sądowej od apelacji w całości, ewentualnie uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Rzeszowie.

W uzasadnieniu pozwany podniósł, iż Sąd Okręgowy powinien był wezwać go w trybie art. 130 k.p.c. o uzupełnienie dokumentów, obrazujących jego sytuację finansową. Sytuacja majątkowa i prawna pozwanego nie pozwala mu ponieść kosztów sądowych w niniejszej sprawie z uwagi na priorytetowe traktowanie innych zobowiązań.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie jest nieuzasadnione.

W pierwszej kolejności należy zaznaczyć, iż obowiązek uiszczania kosztów sądowych wobec Skarbu Państwa jest co najmniej równorzędny z obowiązkiem wywiązywania się z innych zobowiązań wobec innych podmiotów. Zwolnienie od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych stanowi wyjątek od zasady ich ponoszenia i przysługuje ono stronom, które nie mają dostatecznych środków, by je ponieść, o ile wykażą one swą trudną sytuację finansową.

Oceny przesłanek zastosowania art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005r. (tj. Dz.U. z 2014, poz. 1025) nie można dokonywać w oderwaniu od celu tego przepisu. Ma on, w interesie społecznym, umożliwić podmiotowi, którego na to nie stać, obronę jego słusznych praw i stanowi w istocie formę pomocy udzielanej przez Skarb Państwa.

Zgodnie z art. 103 u.k.s.c sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie. Oznacza to nałożenie na osobę prawną obowiązku wykazania trwałej niemożności uzyskania środków na uiszczenie kosztów sądowych. Realizacja tego obowiązku następuje poprzez przedstawienie dokumentów, które pozwolą określić jej sytuację majątkową, zaś ich rodzaj zależy od rodzaju i charakteru osoby prawnej ubiegającej się o zwolnienie. Ocenie sądu podlegają zatem dowody przedstawione przez stronę, zaś obowiązek przewodniczącego wezwania do uzupełnienia braków formalnych wniosku na podstawie art. 130 § 1 k.p.c poprzez złożenie dokumentów aktualizuje się jedynie w sytuacji, gdy osoba prawna nie wskaże jakichkolwiek informacji uzasadniających wnioszek (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18.01.2013r., sygn. akt IV CZ 144/12, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26.09.2007r., sygn. akt IV CZ 51/2007).

W świetle powyższego poglądu nie było podstaw do wzywania pozwanego o uzupełnienie jego wniosku o istotne dokumenty finansowe spółki, skoro we wniosku podał on ogólne, lakoniczne informacje dotyczące jego sytuacji finansowej (k. 336 vide) i nie zostały one poparte jakimikolwiek dowodami. Nie przedłożył dokumentów obrazujących jego sytuację majątkową, jak np. historii rachunku bankowego za ostatnie trzy miesiące, raportów kasowych, ksiąg handlowych, wykazu mienia ruchomego i nieruchomości, co byłoby istotne do całościowej oceny kondycji finansowej spółki.

W tej sytuacji Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw, by uwzględnić przedmiotowe zażalenie zważywszy, że nawet do zażalenia pozwany nie dołączył żadnych dowodów.

Dysponując zatem jedynie ogólnymi informacjami dotyczącymi sytuacji finansowej spółki, Sąd Okręgowy prawidłowo ocenił jej możliwości płatnicze.

Z tych też względów Sąd Apelacyjny orzekł, jak w sentencji na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.